Liite 12

Arkeologinen inventointi
Mikroliitti Oy

Haapavesi
Koivulannevan tuulipuiston hankealueen ja vaihtoehtoisten sähkönsiirtolinjojen arkeologinen inventointi 2024-2025

Versio 3.2, syyskuu 2025

Jesse Keskinen
Ville Hemminki
Timo Jussila
Timo Sepänmaa

MIKROLIITTI Oy
PIENI TEHOKAS TERÄVÄ
ARKEOLOGISET TUTKIMUKSET
TAIDOLLA VUODESTA 1988

Tilaaja: Koivulanneva Wind Farm Oy / Valorem Energies Finland Oy

Sisältö

Perustiedot **2**
Inventointi **3**
Lähteet 6
Kohdeluettelo **7**
Kartat **8**
Hankealueen kohteet **10**
1 HAAPAVESI NAATUSMÄKI 10
2 HAAPAVESI NAATUSMÄEN LUOTEISPUOLI 11
3 HAAPAVESI KOIVULANNEVAN KAAKKOISPUOLI 12
4 HAAPAVESI PYÖRIÄNEVAN KOILLISPUOLI 13
5 HAAPAVESI PITKÄRÄMEEN LÄNSIPUOLI 14
6 HAAPAVESI KEHULAN HAUTAKANGAS 15
14 HAAPAVESI KANA-ARO 16
15 AAPAVESI HONKANEVA 18
Sähkönsiirtolinjojen kohteet **19**
7 HAAPAVESI KUIKANNEVAN LUOTEISPUOLI 19
8 HAAPAVESI KESONNEVAN POHJOISPUOLI 20
9 HAAPAVESI LUOLAKAARTO 21
10 NIVALA MYLLYKANGAS 22
11 NIVALA KUNNAANKANGAS 23
12 HAAPAVESI LINTUKAARTO 25
13 NIVALA VENÄLÄISKAARTO 26

Kansikuva kohteen nro 11 ison tervahaudan keskuskuoppaa

Perustiedot

Alue: Haapaveden Koivulannevan tuulipuiston hankealue, Haapaveden keskustan eteläpuolella, sekä vaihtoehtoiset sähkönsiirtolinjat hankealueelta koilliseen, kaakkoon ja länteen-etelään, 200 m leveät linjakäytävät. Linjat sijoittuvat Haapaveden, Ylivieskan ja Nivalan alueille.

Tarkoitus: Selvittää alueen ja linjojen arkeologiset kohteet sekä suojeltavien kohteiden sijainti ja rajaukset*, niin että ne voidaan ottaa huomioon maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa (AKL 9§ ja MML 13§). *Rajaukset inventoinnin menetelmillä tehtyinä, perusteltuina arvioina.

Työaika: Maastotyö syyskuun alussa 2024. Raportin täydennys 6.2025.

Tilaaja: Valorem Energies Finland Oy.

Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila, Timo Sepänmaa, Jesse Keskinen, Ville Hemminki.

Tulokset Hankealueelta ja sähkönsiirtolinjojen käytäviltä (200 m leveät) ei tunnettu ennestään arkeologisia kohteita. Inventoinnissa hankealueella todettiin 7 tervahautaa ja yksi hiilihauta ja sähkönsiirtolinjoilta todettiin 5 tervahautaa ja yksi hiilimiilukohde ja hylätyn sähkönsiirtolinjavaihtoehdon läheltä yksi tervahauta. Kaikkiaan inventoinnissa todettiin 15 uutta arkeologista suojelukohdetta.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syyskuussa 2025, kohdekartat joulukuussa 2024 ja syyskuussa 2024. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 9/2025. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella ja sen varmuuskopioilla (fyysisesti Suomessa).

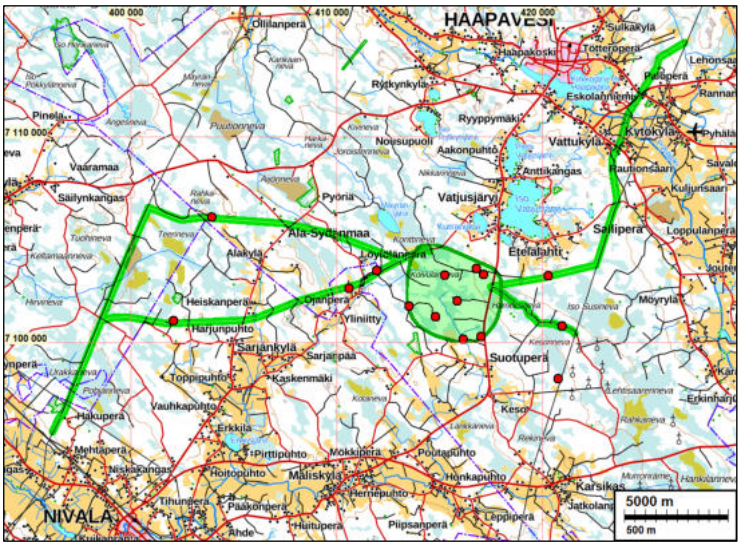

Inventointi

Valorem Energies Finland Oy suunnittelee tuulipuistoa Haapaveden keskustan eteläpuolella, Vatjusjärven lounaispuolella sijaitsevalle metsäalueelle, jonka itäosassa on Vatjusnevan laaja turvetuotantoalue. Valorem tilasi hankealueen ja vaihtoehtoisten sähkönsiirtolinjojen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Inventoinnin tekivät syyskuun alussa 2024 Timo Jussila ja Timo Sepänmaa sekä toisena maastotyöryhmänä Jesse Keskinen ja Ville Hemminki. Työ tehtiin normaaleissa, syyskuun alun hyvissä havainnointiolosuhteissa.

Inventointia täydennettiin hankealueen muuttuneen rajauksen (eteläosassa) sekä linjojen vähäisten muutosten takia elokuun lopulla 2025. Tuolloin inventoinnin maastotyön tekivät Timo Jussila ja Timo Sepänmaa.

Hankealueen laajuus on 17,1 km^2. Alueelle kaavaillaan 7-9 voimalaa ja sähköasema (jolle kaksi vaihtoehtoista sijaintia). Neljän vaihtoehtoisten sähkönsiirtolinjan yhteispituus hankealueen rajalta alkaen on noin 57 km, josta n 13 km nykyisen voimajohtolinjan kupeessa. Vaihtoehto 3 alueelta kaakkoon on noin 5 km mittainen maakaapeli. Voimajohtolinjat inventoitiin 200 m leveänä käytävänä, 100 m linjan keskilinjan molemmin puolin. Voimajohtolinjavaihtoehdot kulkevat Haapajärven lisäksi Ylivieskan ja Nivalan alueilla. Linjavaihtoehdot VE 1 ja 2 sijoittuvat alueelta länteen ja lounaaseen Nivalan sähköasemalle, VE 4 pohjoiskoilliseen Haapaveden keskustan itäpuolelle. Vuonna 2024 vaihtoehtona oli lisäksi hankealueelta etelä-kaakkoon, Fingridin linjan kupeeseen sijoittuva vaihtoehto Haapajärven Pysäysperän sähköasemalle.

Valmisteluvaiheessa perehdyttiin aikaisempiin alueella tehtyihin inventointeihin ja siihen mitä arkeologisia kohteita linjojen ja hankealueen lähiseudulla on. Hankealue ja linjat käytiin läpi Maanmittauslaitoksen 5 p lidaraineiston, maastokarttojen ja joiltain osin ilmakuvien avulla. Hankealuetta ja linjoja kuvaavat vanhat, 1950 - 1960 luvun peruskartat katsottiin. 1800-luvun pitäjänkartoista katsottiin, olisiko alueella tai linjoilla niihin merkittyä nyt arkeologisesti mahdollisesti mielenkiintoisia merkintöjä, jotka voisivat edellyttää tarkempien vanhojen karttojen tutkimista tai maastotarkastelua. Ei ollut. Valmistelun perusteella valittiin tarkastettavat maastot alustavasti. Maastohavainnot paikan päällä ohjasivat sitten edelleen tarkemmin katsottavien maastojen valintaa. Maastotyössä tarkastettiin laserkeilausaineistossa havaitut arkeologisesti mahdollisesti mielenkiintoiset maarakenteet ja niille kuljettaessa muutakin maastoa.

Hankealueelta ei tunnettu ennestään arkeologisia kohteita. Oletettavasti alueella ei ole aiemmin muinaisjäännöksiä inventoitu. Vuonna 1990 Haapaveden yleisinventoinnissa tuskin alueella liikuttiin. Hankealueelta Haapaveden keskustan länsipuolelle menevän linjan alueella on inventoitu v. 1990 (Halinen) sekä linjan pohjoisosassa 2008 (Seppä), 2016 (Itäpalo) ja 2021 (Tiainen). Etelään Haapajärven sähköasemalle Fingridin Metsälinjan kupeessa menevä linja on inventoitu 2015 (Sepänmaa & al.). Linjalle on ulottunut Hakulinkankaan tuulivoimapuiston inventointi 2023 (Schulz). Länteen Fingridin Jokilinjalle menevien linjojen alueella on inventoitu Nivalan yleisinventoinnissa 2004 (Koivisto). Fingridin Jokilinjan kupeessa Nivalan sähköasemalle kulkevat linjat on inventoitu eräin osin v. 2021 (Hiltunen & al.).

Hankealue sijoittuu 130–140 m mpy korkeustasojen välille, jonne muinainen Itämeri ulottui sen Ancylusjärvivaiheen keskivaiheilla n. 8000 - 7600 eKr. aikavälillä. Alue on topografialtaan pienipiirteistä, ojitettua suota ja ojitettua suometsää. Esihistorian löytäminen alueelta on sattumanvaraista ja epätodennäköistä (vaikkakin periaatteessa mahdollista), kuten myös sen sijoittuminen alueelle. Historiallisella ajalla alueella ei ole ollut asutusta vanhojen karttojen perusteella. Alueen historiallista aikaa tarkasteltiin pitäjänkarttojen ja 1950 luvun peruskartoilta. Alue on pääosin kuulunut Haapaveden kylään ja sen lounaisosassa, Koivulannevan alueella on ollut valtionmaata.

Hankealueelta kulkee kaksi vaihtoehtoista linjaa länteen Fingridin Jokilinjalle. Nämä linjat sijoittuvat 130 - 100 m korkeusvälille ja Nivalan sähköasemaa ennen linja laskee 85 m tasolle. Korkeustasojen puolesta linjalla voi sijaita rantasidonnaista mesoliittista kivikautta. Linjan alkupään läheltä tunnetaan kaksi kivikautista löytöpaikkaa joista toinen, liuskekeihäänkärjen löytöpaikka (reknro 1000012012, Halinen 1991) sijaitsee 140 m linjasta, 130 m korkeustasolla, toinen, kivitaltan löytöpaikka yli puolen kilometrin etäisyydellä 105 m tasolla Heiskanperässä. Liuskekärki on löytynyt hiekkakuopasta. Hiekkamaaperäinen matala kumpare on lähes kokonaisuudessaan kaivettu pois. Alue on hiljattain hakattu ja siinä on syviä koneuria. Pintamaaperä on tasaista ja melko kivistä. Linjan ja löytöpaikan välillä ei havaittu mitään esihistoriaan viittaavaa.

Linjaa Nivalan sähköasemalle Fingridin linjan kupeessa tarkasteltiin 5 p lidaraineiston avulla. Siinä ei näkynyt mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Linja kulkee arkeologisessa mielessä kehnoissa maastoissa, joista tuskin on voi löytää esihistoriaa. Joitain topografisesti jyrkkäpiirteisempiä maastonkohtia tarkastettiin pistokokeina – maaperä oli niissä kivistä hiekkamoreenia.

Linjavaihtoehto hankealueelta Haapaveden keskustan länsipuolella kulkee osan matkaa Fingridin Metsälinjan kupeessa, joka on inventoitu vuonna 2015. Linja kulkee 140 - 100 m korkeustasoilla ja ylittää Pyhäjoen Haapaveden Kirkkojärven kaakkoispuolella, laskeutuen jokilaaksossa 90 m tasolle. Linja kulkee siis mesoliittisen kivikauden keski- ja loppuvaiheen muinaisrantatasoilla. Jokilaakson pohjoisreunalla, linjasta n. 250 m länteen tunnetaan pellossa sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Linjan alueella pelto on piirteetön ja oli paikalla käytäessä kasvillisuuspeitteinen. Peltoa ei tarkemmin havainnoitu. Pohjoispuolella vanhaa hiekkakuoppaa, jonka takana maasto vaikutti tavanomaisen kivikkoiselta ja mielenkiinnottomalta. Hyvää maastoa kivikaudelle havaittiin parisen kilometriä Pyhäjoelta etelään Hietamäen tien varrella. Sen ja linjan välillä metsä oli erään kumpareen kohdalla laikutettu ja laikut avoimina vähäkivisessä hiekkamaassa. Mitään esihistoriaan viittaavaa ei laikuissa ja poluilla (pohjoisempana) havaittu.

Sähkönsiirtolinjavaihtoehto etelään Haapajärven sähköasemalle hylättiin v. 2025. Linja sijoittuu Fingridin linjan kupeeseen 150 - 100 m tasoilla, maaston laskiessa etelään. Linja sijoittuu melko pienipiirteisiin maastoihin, joista on vaikea kartan ja lidarin perusteella päätellä kivikaudelle oivia maastoja linjan kohdalla. Lähes kaikkialla kuivien maiden maastot olivat kivikkoisia eikä hyvää

maastoa kivikautisille asuinpaikoille löydetty. Hankealueelta Fingridin linjalle menevä eteläisempi vaihtoehto - maakaapelilinja sijoittuu tien vierustalle (paikoin hieman etäämpänä tiestä, mm. hiekkakuopan kohdalla), Maanselkä harjun kupeeseen ja sitä vierustalle 145 m korkeustasoille. Harju on suureksi osaksi kaivettu pois. Harjulla on hiilimiiluja (kohde 8). Varhaismesoliittista kivikautta ei harjulla havaittu sen etsimisestä huolimatta.

Lopputulos on, että hankealueelta havaittiin kahdeksan muinaisjäännöstä, joista seitsemän on tervahautoja ja yksi hiilihauta. Vaihtoehtoisilta sähkönsiirtolinjoilta (200 m leveä käytävä) havaittiin kuusi muinaisjäännöstä: viisi tervahautaa ja hiilimiilu. Lisäksi hylätyltä linjavaihtoehdolta löytyi yksi tervahauta. Kaikki uusia kohteita.

Voimalapaikkoja ja uusia tielinjoja (joiden alle tai kupeeseen maakaapelit) muutettiin keväällä 2025. Nämä rakennusalueet sijoittuvat arkeologin kannalta huonoihin maastoihin, tasaisiin, ojitettuihin suometsiin, joista tuskin on mitään arkeologisesti kiinnostavaa löydettävissä. Tarkastin nämä alueet uudestaan 5p laserkeilausaineistosta laadituista maastomalleista tehdyillä visualisoinneilla – erilaisin kuin mitä käytettiin 2024. Näissä ei erottunut mitään poikkeavaa ja arkeologisesti mahdollisesti kiinnostavaa., kuten ei aiemmassakaan alueen laserkeilausaineiston tarkastelussa. Voimalapaikkojen muutos ei siis vaikuta v. 2024 tehtyyn hankealueen arkeologiseen inventointiin ja sen tuloksiin. Sen sijaan hankealueen etelään ja kaakkoon 1-450 m laajentuneelta alueelta havaittiin kaksi tervahautaa. Ne sijaistevat etäällä rakennettavista maastoista.

Hankealueella kohde 3, tervahauta, sijoittuu 215 m etäisyydelle WTG7 suunnitelmavaihtoehdon voimalapaikasta ja sinne johtavasti tiestä 30 m etäisyydelle, tien pohjoispuolelle ja aivan nostoalueen reunalle. Hankkeella voi siis olla vaikutusta tähän muinaisjäännökseen. Ehdotan, että tervahauta merkitään maastoon aitaamalla se ennen rakentamistöiden aloittamista. Toinen vaihtoehto on hankkia tervahautaan kajoamislupa ja tutkia tervahauta pois ennen rakentamista. Tämän kohteen suojelusta pitää neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.

Muut hankealueen muinaisjäännökset sijaitsevat etäällä rakennettavista maastoista, eikä hanke siten niitä uhkaa. Lähimpänä rakennettavaa maastoa, uutta teitä, sijaitsee tervahauta kohde nro 6, 100 m uudesta huoltotiestä itään. Muut kohteet sijaitsevat yli 300 m etäisyydellä rakennettavista maastoista.

Sähkönsiirtolinjoista maakaapelivaihtoehto (3), hankealueelta itä-kaakkoon 400 kV voimajohtolinjalle oli v. 2024 inventoinnin jälkeen muutettu Maaseläntien varteen. Parissa kohden kaapelilinja sijoittuu etäämmäksi teistä vanhojen maanottopaikkojen reunoille. Tien varret katsottiin 2024 inventoinnissa tarkoin. Laserkeilausaineistossa ei linjalla erotu muuta kuin hiilimiilukohde 8 jonka eteläpuolella suunniteltu kaapelilinja sijoittuu, 40 m etäisyydelle miiluista, Täydennysinventointitarvetta tällä linjalla ei ollut.

Hankealueelta koilliseen sijoittuvaan **sähkönsiirtolinjavaihtoehtoon 4** ei ole tehty muutoksia v, 2024 inventoinnin jälkeen. Linjalle sijoittuu tervahauta (kohde 7) 36 m etäisyydelle linjan keskilinjasta.

Länteen menevä, eteläisempi **linjavaihtoehto 1** sijoittuu suurimmaksi osaksi v. 2024 tutkitulle linjalle tai sen läheisyyteen jo tutkitulle alueelle. Linjan alkupäässä (hankealueelta katsottuna) muutos aiempaan oli suurempi ja se tarkastettiin maastossa v. 2025, jolloin linjan läheltä havaittiin tervahauta (kohde 13), joka sijaitsee 80 linjasta. V. 2024 linjan läheisyydestä havaittiin kaksi tervahautaa (kohteet 10 ja 11) jotka sijaitsevat 80 ja 98 m linjasta. Muut v. 2024 maastoinven-

toinnin jälkeen tehdyt muutokset olivat niin vähäisiä, että ne eivät aiheuttaneet uutta maastotarkastusta – laserkeilausaineiston uudelleentarkastelussa v. 2025 ei linjan lähellä havaittu mitään aiemmin havaitsematonta.

Länteen menevä pohjoisempi **linjavaihtoehto 2** sijoittuu alkupäästään, hankealueelta Ala-Sydänmaahan v. 2024 tutkittuun linjakäytävään. Ala Sydänmaasta länteen Fingridin 2 x 400 kV linjalle uusi linjaus eroaa vanhasta ja se kulkee huomattavan pitkän matkan v. 2024 tutkimattomalla alueella. Linja inventoitiin 2025. Linjan lähellä havaittiin yksi tervahauta (kohde 12) joka sijaitsee aian suunnitellun linjan kupeessa, n. 13 m linjan keskilinjasta pohjoiseen. Tämän tervahauta on siis uhanalainen. Sen suojelusta on syytä keskustella alueellisen vastuumuseon kanssa. Ehdottaisin tervahaudan merkitsemistä maastoon tai aitaamista rakennusajaksi, ellei se satu pylväspaikan kohdalle, jolloin tervahautaa olisi syytä tutkia pois.

14.9.2025

Timo Jussila

Lähteet

Halinen 1990: Haapaveden inventointi. Pohjois-Pohjanmaan Seutukaavaliitto.

Itäpalo 2016: Haapavesi 2016. Vattukylän osayleiskaavan arkeologinen inventointi. Keski-Pohjanmaan ArkeologiPalvelu.

Koivisto 2005: Nivalan inventointi. Museovirasto.

Luoto & Hiltunen 2022: Ylivieska. Vasamannevan tuulivoimapuistoalueen arkeologinen inventointi. Heilu Oy.

Seppä 2008: Haapavesi. Arkeologinen osainventointi. Keskustan ja Mieluskylän osayleiskaavat, Huiska-Länsi asemakaava. Museovirasto.

Sepänmaa 2015: Petäjävesi-Muhos voimajohtolinjan muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti Oy.

Tiainen 2021: Haapavesi. Paloperä arkeologinen inventointi. Heilu Oy.

Kohdeluettelo

Kohteet 1-6 ja 14-15 sijaitsevat hankealueella, kohteet 7-13 vaihtoehtoisilla sähkönsiirtolinjoilla. Sarake Et = kohteen lähin etäisyys metriä sähkönsiirtolinjan keskilinjaan tai hankealueella lähimpään rakennettavaan maastoon (voimalapaikka, tie, sähköasema tai kaapeli).

N	E	Rno	Kunta	Nimi	Ajoitus	Tyyppi	Status	Mjtunnus	Et. m.
7103464	416965	**1**	HAAPAVESI	NAATUSMÄKI	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	>600
7103741	416602	**2**	HAAPAVESI	NAATUSMÄEN LUOTEISPUOLI	historiallinen	hiilihauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	>800
7102179	415684	**3**	HAAPAVESI	KOIVULANNEVAN KAAKKOISPUOLI	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	32
7101396	414627	**4**	HAAPAVESI	PYÖRIÄNEVAN KOILLISPUOLI	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	>300
7101921	413359	**5**	HAAPAVESI	PITKÄRÄMEEN LÄNSIPUOLI	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	>1000
7103428	415092	**6**	HAAPAVESI	KEHULAN HAUTAKANGAS	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	105
7100328	415985	**14**	HAAPAVESI	KANA-ARO	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	>800
7100464	416851	**15**	HAAPAVESI	HONKANEVA	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000082629	>700
Linjat									
7103409	420098	**7**	HAAPAVESI	KUIKANNEVAN LUOTEISPUOLI	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	32
7100957	420773	**8**	HAAPAVESI	KESONNEVAN POHJOISPUOLI	historiallinen	hiilimiilu	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	40
7098387	420595	**9**	HAAPAVESI	LUOLAKAARTO	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	34
7102801	410434	**10**	NIVALA	MYLLYKANGAS	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	90
7101223	401935	**11**	NIVALA	KUNNAANKANGAS	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	80
7106228	403779	**12**	HAAPAVESI	LINTUKAARTO	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	16
7103639	411776	**13**	NIVALA	VENÄLÄISKAARTO	historiallinen	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi	70

Kartat

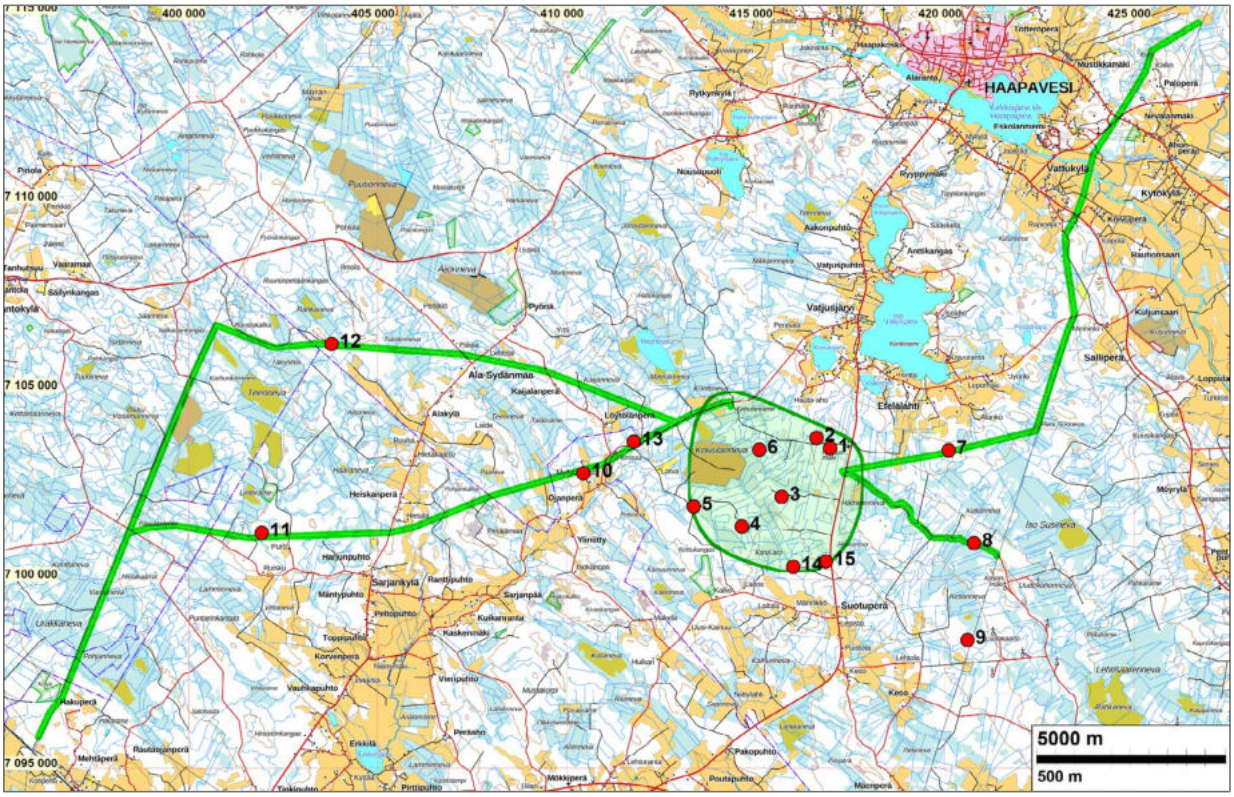

Hankealue ja vaihtoehtoiset sähkönsiirtolinjat vihreällä. Raportin kohteet punaisin palloin ja kohdenumero.

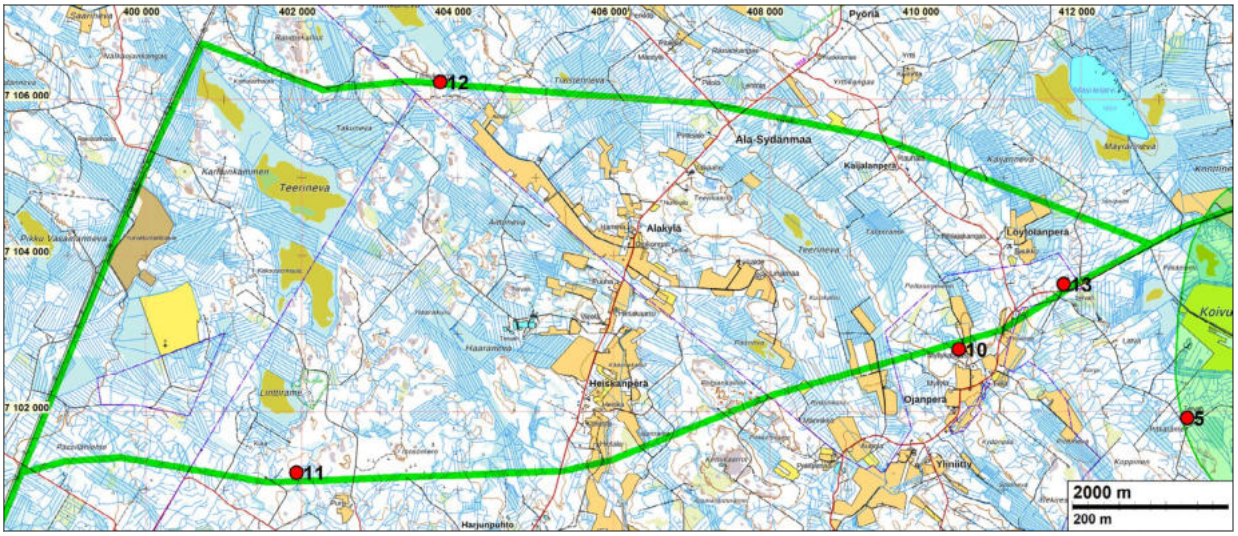

Yllä Sähkönsiirtolinjavaihtoehdot 1 ja 2, alla maakaapelivaihtoehto (eteläisempi) ja vaihtoehto 4,

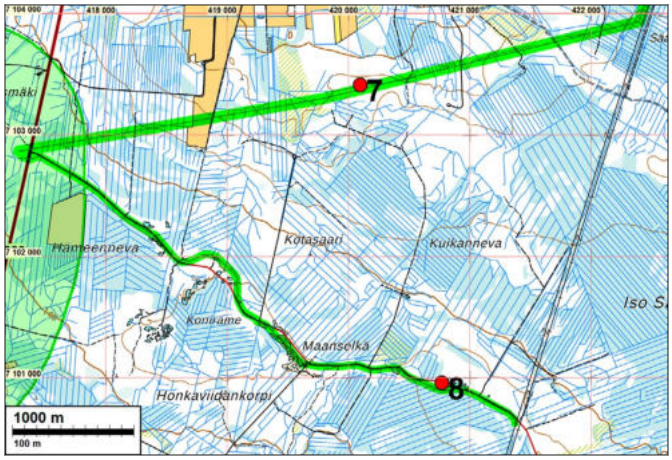

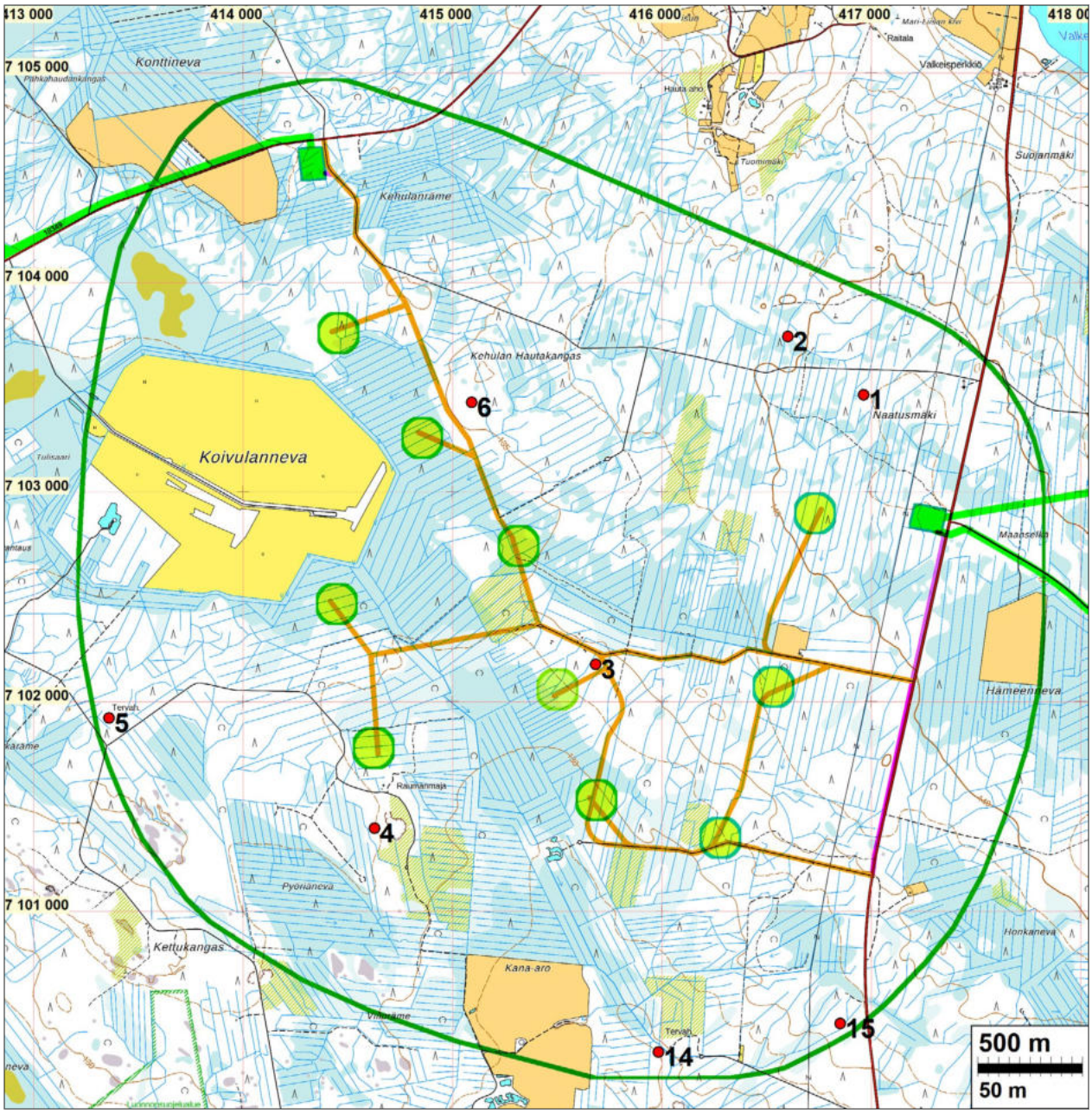

Hankealueen raja vihreällä voimalapaikat VE1 ja 2 vihreä ympyrä (säde 100 m) ja uudet tiet ruskealla ja kaapelilnjat sinipunaisella (peittyvät teiden alle). Sähköasemat vihreät alueet.
Ulkoiset sähkön siirtolinjavaihtoehdot vihrein viivoin. Raportin kohteet punaisin palloin ja kohdenumero.

Hankealueen kohteet

1 HAAPAVESI NAATUSMÄKI

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7103464 E: 416965 Z: 142

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 10,4 km etelään.
Huomiot: Paikalla on matala ja leveävallinen tervahauta, halssi länteen, halkaisija 14 m. Pintaosiltaan hauta on runneltu - metsäkoneet ovat ajaneet yli. Sen kuitenkin maastossa tunnistaa tervahaudaksi varvikon seasta. Hauta on hakkuualueen reunalla. Haudan itäpuoli on avohakattu ja länsipuoli harvennushakattu joitain vuosia sitten (ennen 2020). Kiinteistöraja menee haudan poikki.

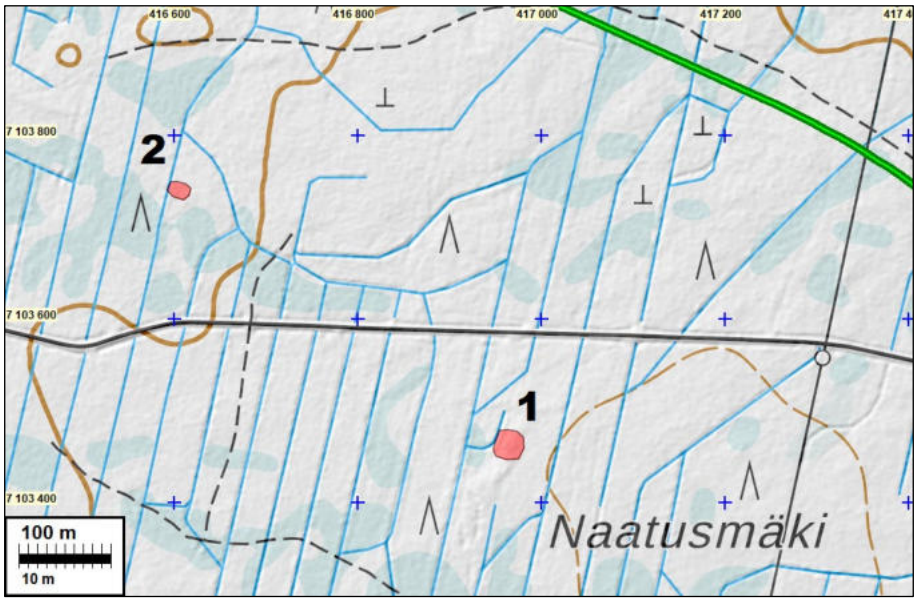

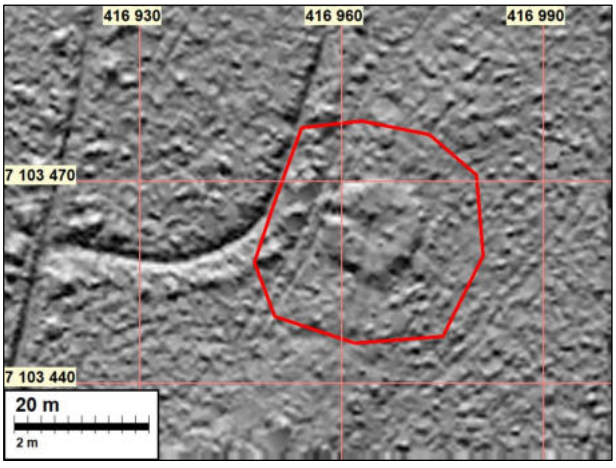

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Tervahauta etelään ja koilliseen.

2 HAAPAVESI NAATUSMÄEN LUOTEISPUOLI

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: hiilihauta tai miilu

Koordin: N: 7103741 E: 416602 Z: 139

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 10,2 km etelään.
Huomiot: Matalan suosta vain hieman kohovan, kapean kaaran (kapea harjanne, muinainen rantavalli) päällä on kaksi vallillista kuoppaa toisissaan kiinni ja epäselvempi kuoppa itäreunalla. Kuopissa on kuntan ala hiili- ja kekälekerros. Kyseessä lienevät hiilihaudat vaikkakin kuopat ovat matalia (40-50 cm) - joka tapauksessa kyseessä ovat todennäköisimmin hiilenpolttoon liittyvät maarakenteet.

Kartta kohteessa 1 sivulla 10.

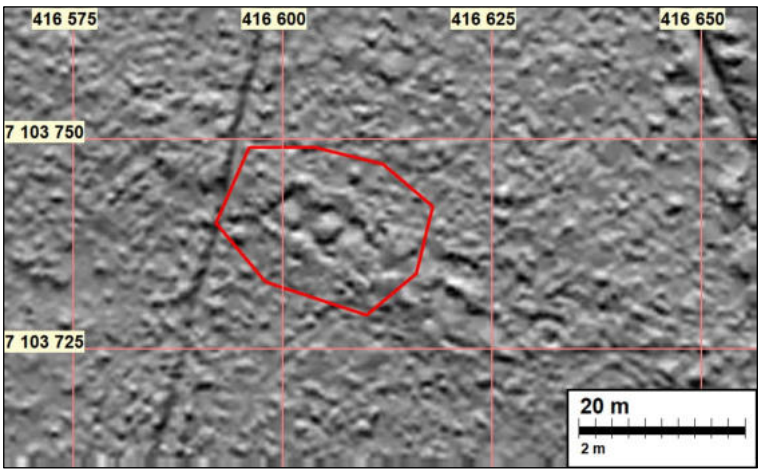

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Mahdollinen miilu tai hiilihauta luoteeseen ja länteen

3 HAAPAVESI KOIVULANNEVAN KAAKKOISPUOLI

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7102179 E: 415684 Z: 134

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 12,0 km etelään.
Huomiot: Paikalla on matala ja metsänhoidossa hieman pinnaltaan runneltu tervahauta, halssi kaakkoon, halk. 11 m. Hauta on vesakon ja varvikon peitossa.

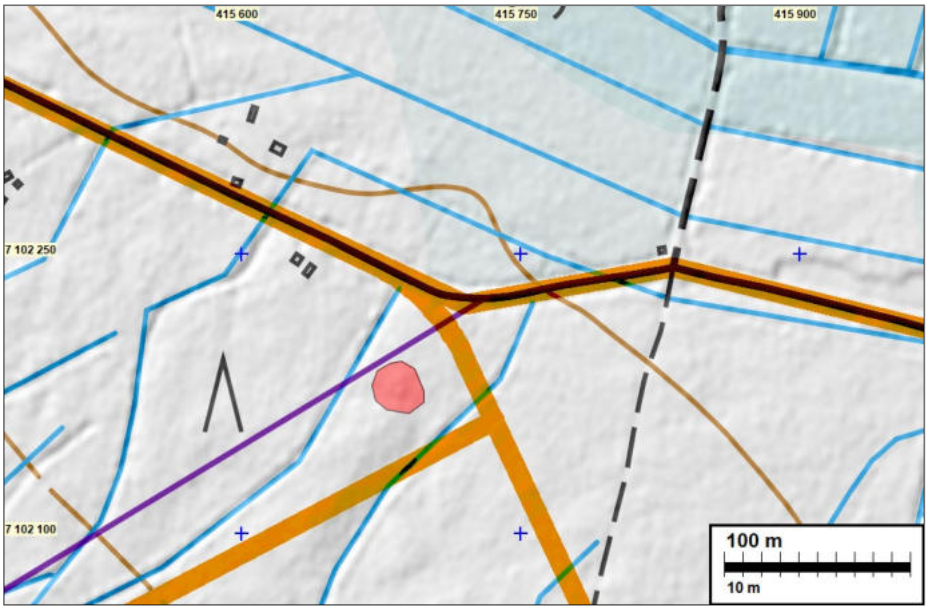

Uudet vaihtoehdon WTG7 tiet ruskealla.

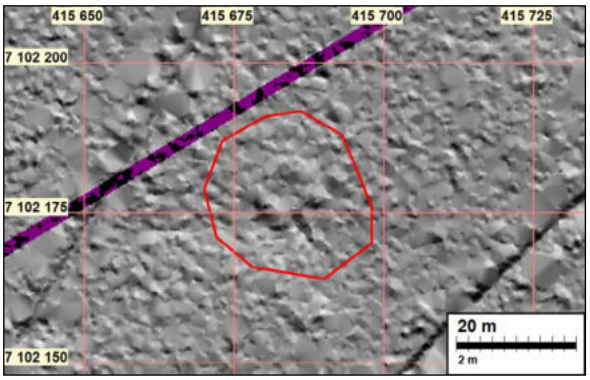

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi
Tervahauta koilliseen ja kaakkoon.

4 HAAPAVESI PYÖRIÄNEVAN KOILLISPUOLI

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7101396 E: 414627 Z: 132

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 13,2 km lounaaseen.
Huomiot: Paikalla on tervahauta, halssi itään, halkaisija 16 m, tiheän vesakon, pusikon ja heinikon peitossa.

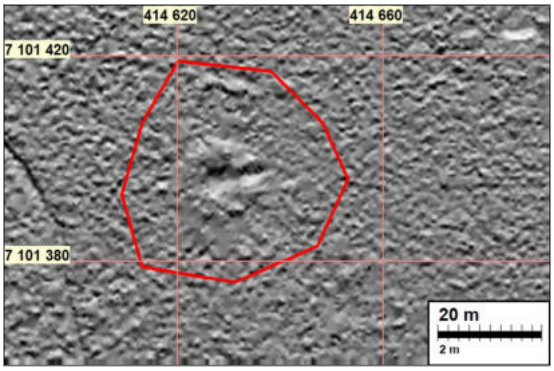

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

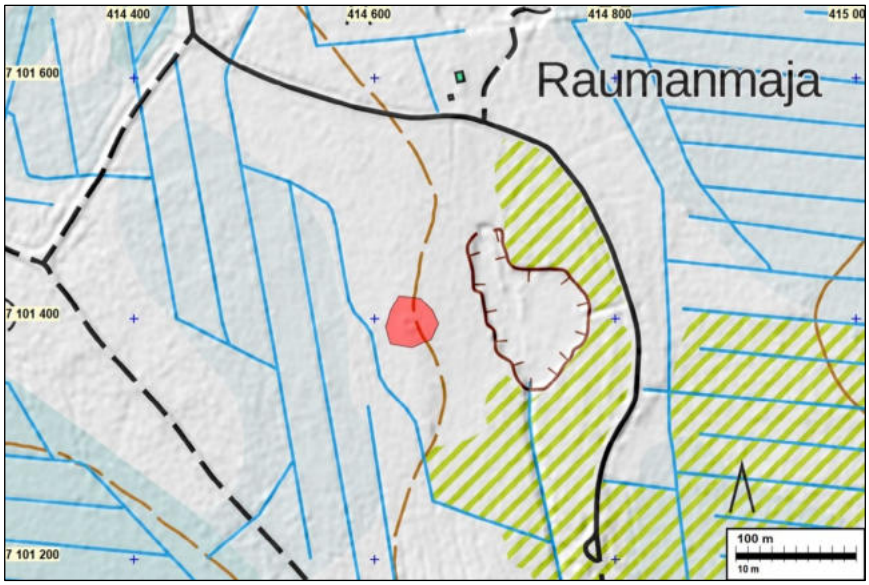

Tervahauta itään ja etelään

5 HAAPAVESI PITKÄRÄMEEN LÄNSIPUOLI

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7101921 E: 413359 Z: 133

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 13,4 km lounaaseen.
Huomiot: Paikalla on tervahauta, halssi itään, halkaisija 17 m. Sekametsää, tasaista maastoa.

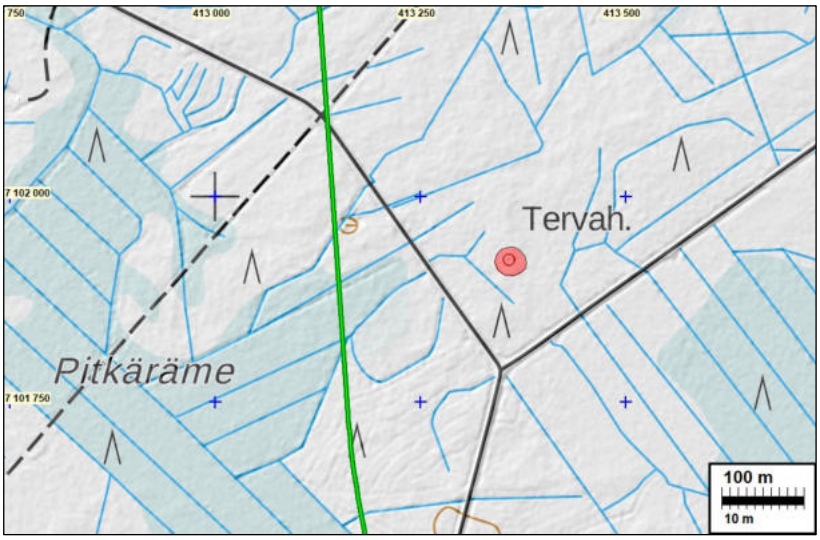

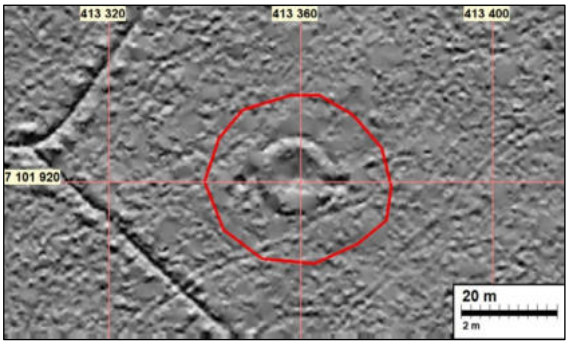

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Tervahauta kaakkoon ja pohjoiseen

6 HAAPAVESI KEHULAN HAUTAKANGAS

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7103428 E: 415092 Z: 136

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 11,2 km lounaaseen.
Huomiot: Paikalla on tervahauta, Halssi kaakkoon, halkaisija 14 m. Hakkuaukon kulmaan on jätetty hyvin tiheäpuustoinen koskematon metsäsaareke haudan kohdalle. Kasvillisuuden peitossa.

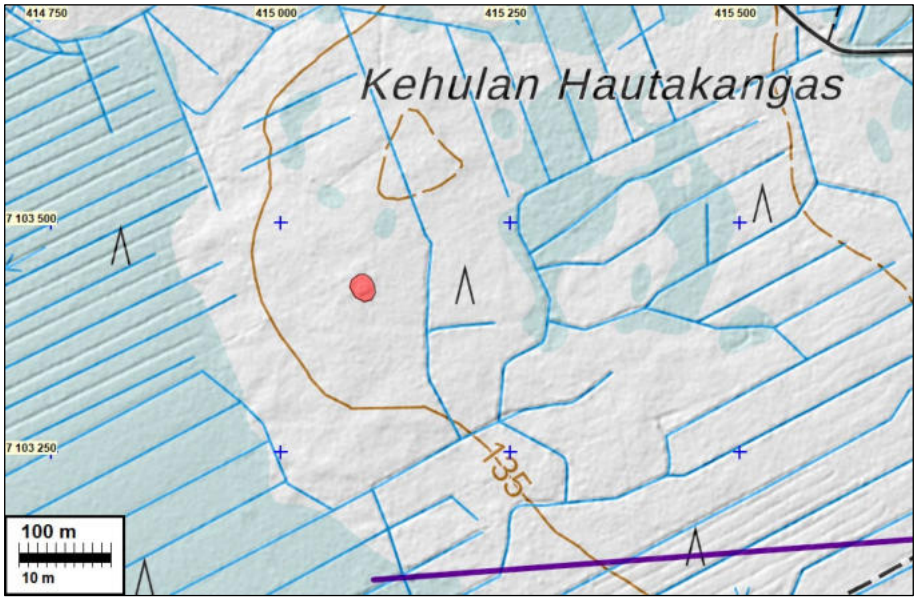

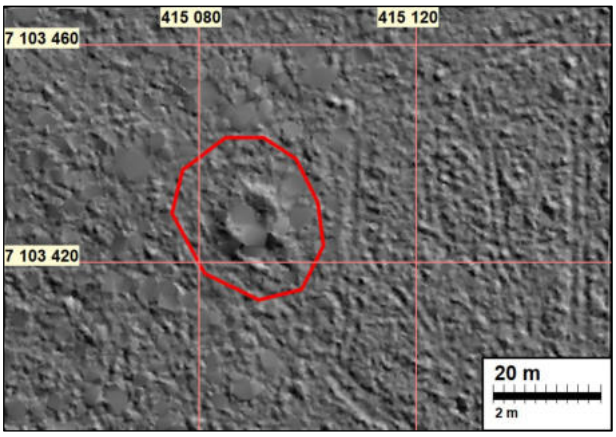

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Ei valokuvaa

14 HAAPAVESI KANA-ARO

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7100328 E: 415985 Z: 125

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2025 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 13,6 km etelään.
Huomiot: Jussila ja Sepänmaa 2025: Paikalla on ehjä tervahauta tasaisessa suometsäisessä maastossa, tiheässä sekametsässä, halkaisija 14 m, halssi koilliseen.

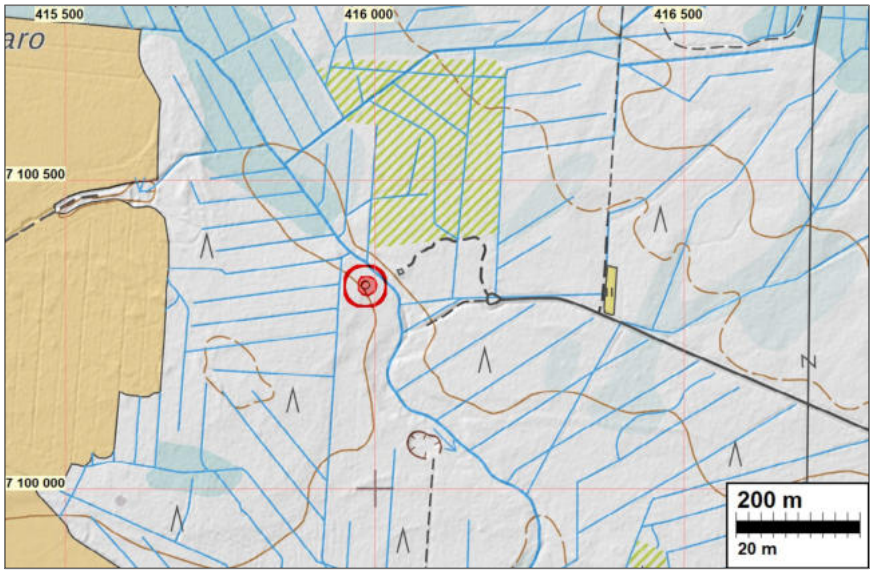

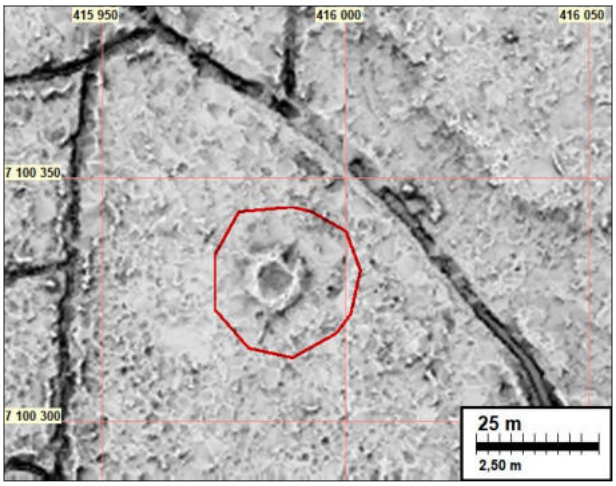

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Tervahaudan vallia etualalla ja keskuskuoppa, pohjoiseen, oikealla halssinkohdalta etelään.

15 HAAPAVESI HONKANEVA

Mjtunnus: 1000082629
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7100464 E: 416851 Z: 130

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2025 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 13,2 km etelään.
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: LIDAK paikannus, tarkastamaton.

Jussila ja Sepänmaa 2025: Paikalla on kosteapohjaisessa, tasaisessa sekametsässä ehjä ja leveävallinen tervahauta halkaisija 15 m, halssi etelään.

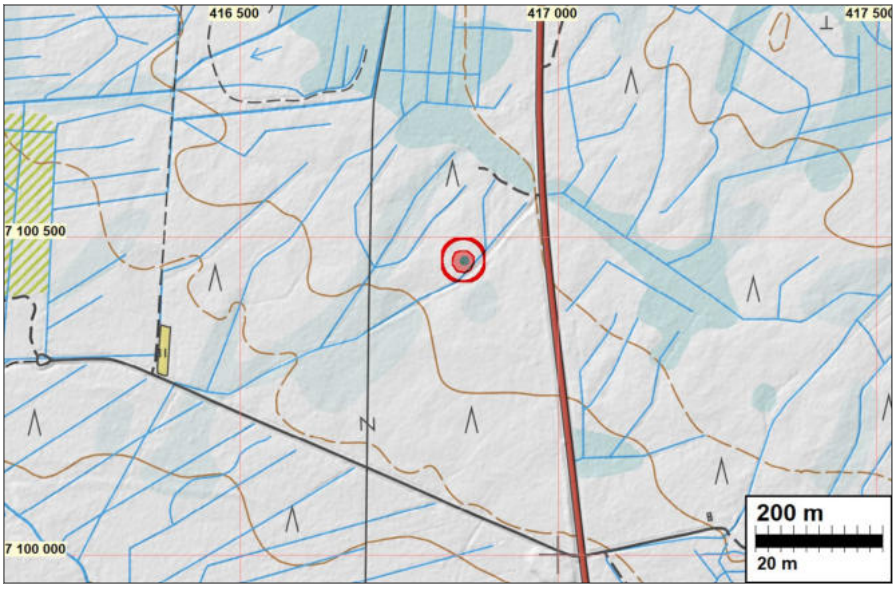

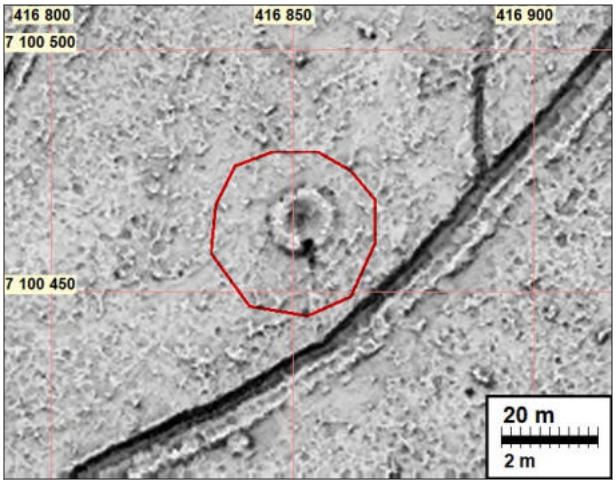

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Tervahautaa kauempaa idästä ja halssin kohdalta länteen

Sähkönsiirtolinjojen kohteet

7 HAAPAVESI KUIKANNEVAN LUOTEISPUOLI

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7103409 E: 420098 Z: 127

Etäisyys linjasta: 32 m (VE3 linjan keskilinja - kohteen lähin kohta)

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 9,8 km etelään.
Huomiot: Paikalla on ojan pohjoisreunalla tervahauta, halssi etelään, halkaisija 13 m. Länsireuna ja pohjoisreuna pinnaltaan metsäkoneen runtelema. Nyt tiheän kasvillisuuden ja metsän peitossa.

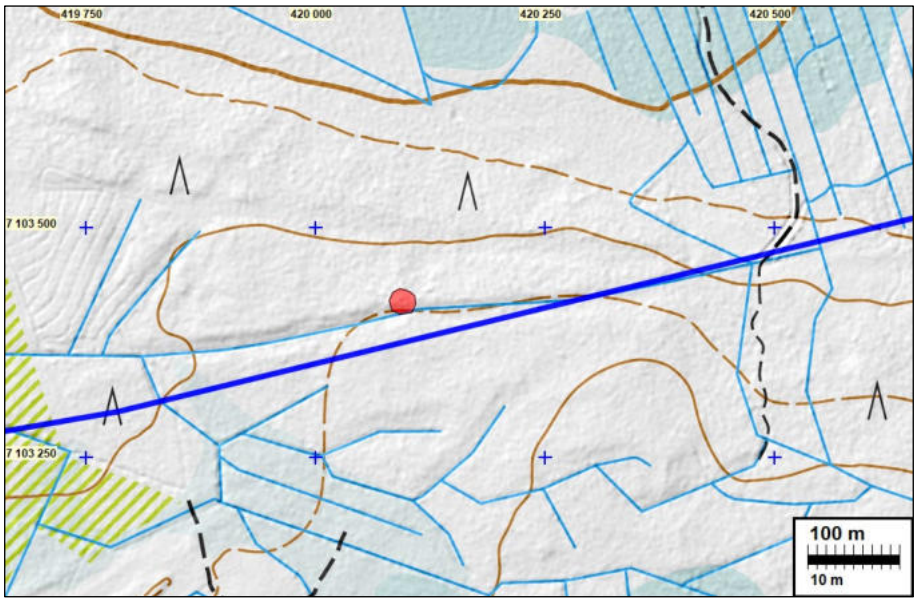

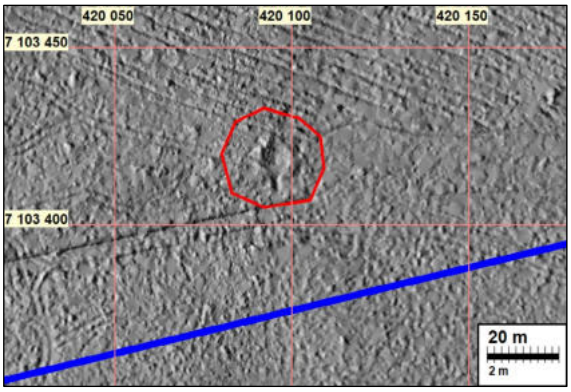

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Ei valokuvaa

8 HAAPAVESI KESONNEVAN POHJOISPUOLI

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: hiilimiilu

Koordin: N: 7100957 E: 420773 Z: 137
Etäisyys maakaapelilinjasta: 40 m (linjan keskipiste - kohteen lähin kohta)

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 12,2 km etelään.
Huomiot: Maaseläntien eteläreunalla on neljä hiilihautaa rivissä toistensa kupeessa. Laidoilla olevat hiilimiilut ovat osin tuhoutuneet tien teossa, kaksi keskellä olevaa vain vähän pohjoisreunoiltaan. Miilujen halkaisijat 16 m. Keskipisteet (N E) 7100968 420713, 7100964 420729, 7100958 420742, 7100949 420764.

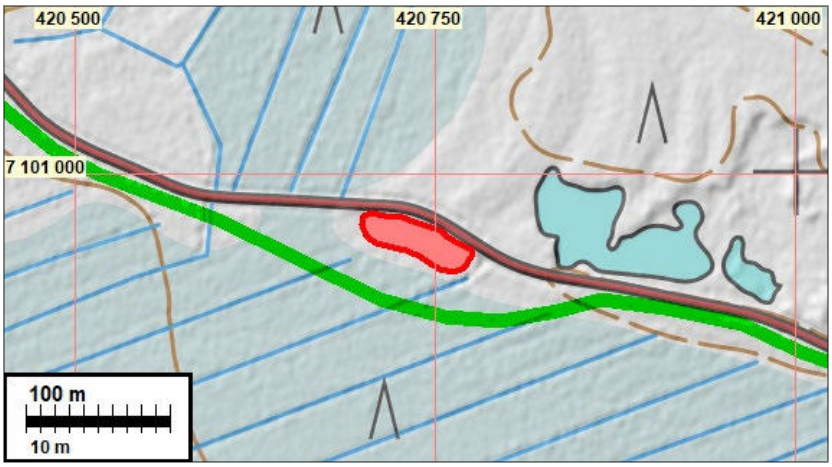

Maakaapelilinja vihreällä.

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Keskellä olevamiilu koilliseen, taustalla tie, läntisin miilu koilliseen.

9 HAAPAVESI LUOLAKAARTO

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7098387 E: 420595 Z: 136

Etäisyys linjasta: 34 m (VE 3 linjan keskipiste - kohteen lähin kohta) – Linjavaihtoehto on hylätty.

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 14,8 km etelään.
Huomiot: Paikalla on tervahauta, Halssi kaakkoon, halkaisija 14 m

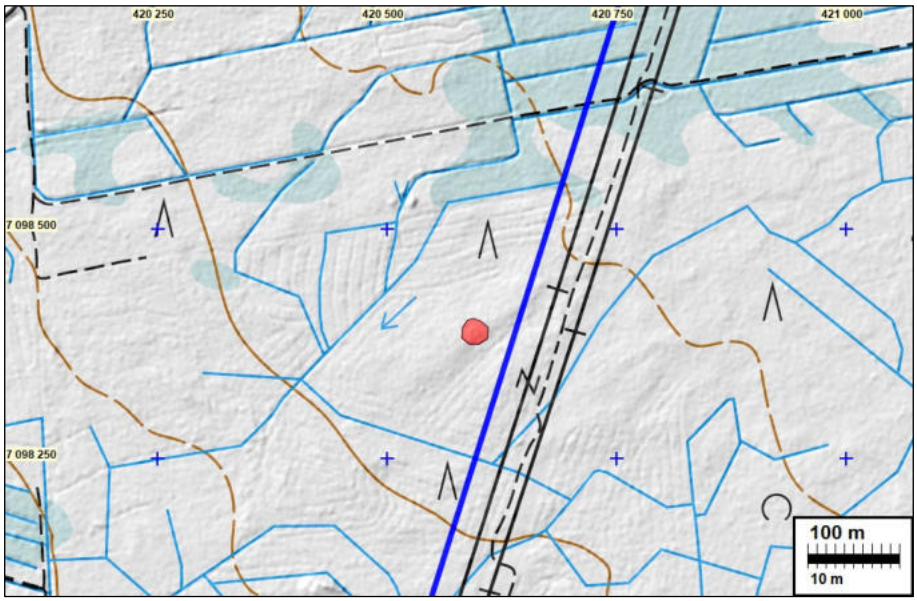

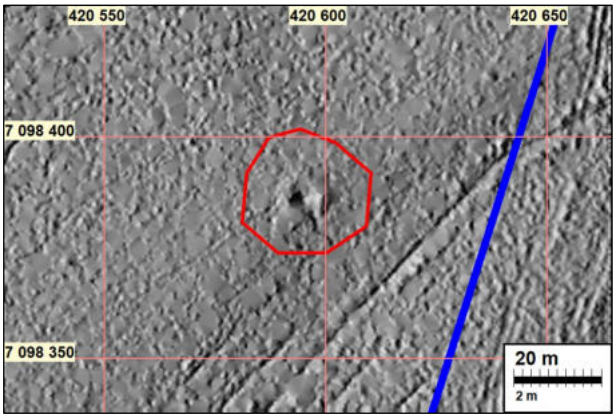

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Tervahauta länteen ja etelään.

10 NIVALA MYLLYKANGAS

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7102801 E: 410434 Z: 121

Etäisyys linjasta: 90 m (linjan keskipiste - kohteen lähin kohta)

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 14,5 km lounaaseen.
Huomiot: Hakkuaukolla on tiehän vesakon ja puuston peitossa tervahauta - ehjä. Halssi itään, halkaisija 15 m.

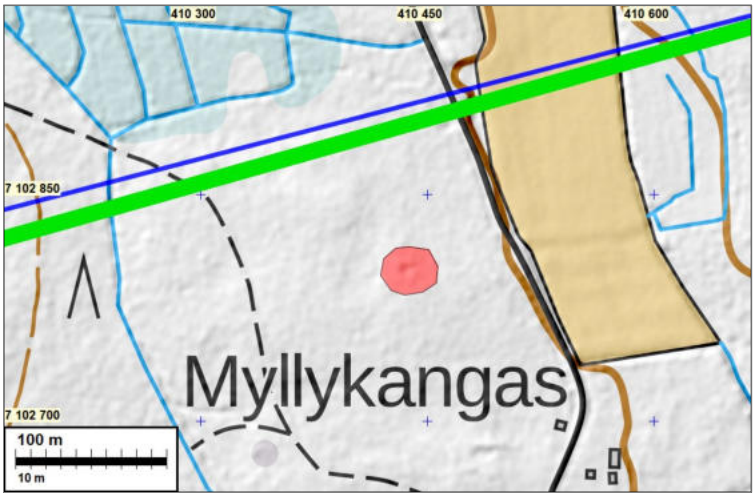

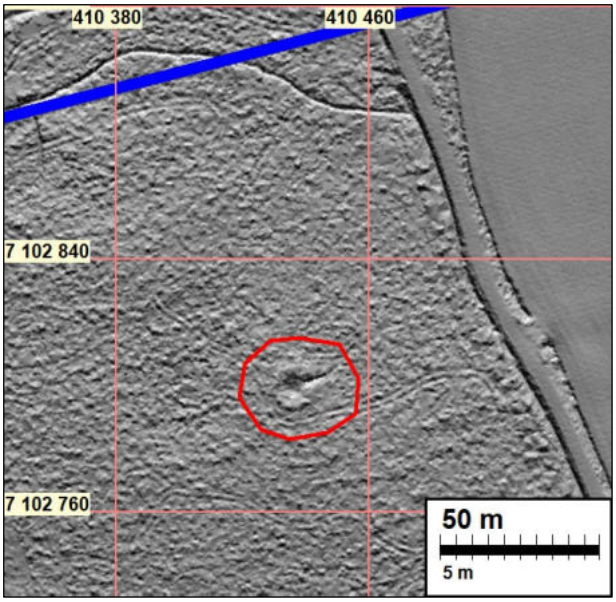

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Ei valokuvaa

11 NIVALA KUNNAANKANGAS

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7101223 E: 401935 Z: 117

Etäisyys linjasta: 80 m (linjan keskipiste - kohteen lähin kohta)

Tutkijat: Jussila & al. 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 22,2 km lounaaseen.
Huomiot: Paikalla on iso ehjä tervahauta, pitkä halssi lounaaseen, halkaisija 26 m

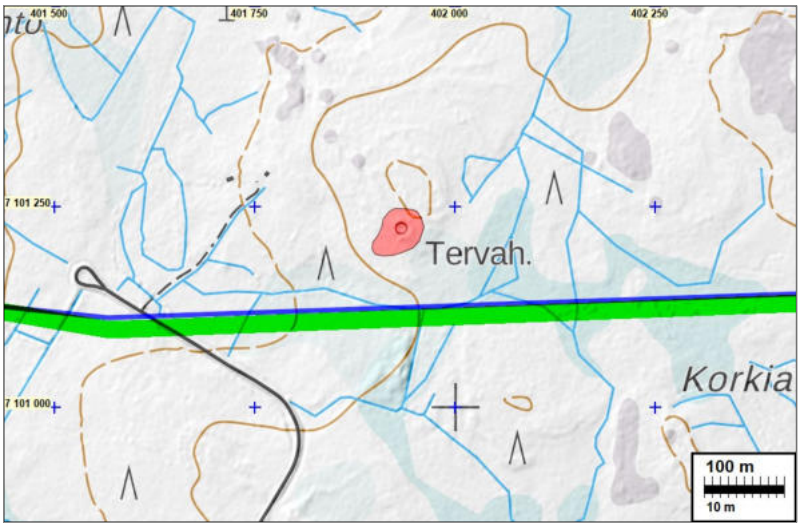

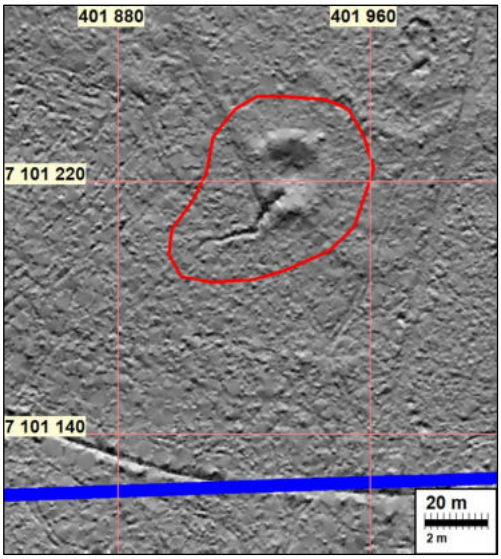

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Luoteeseen, halssin aukko näkyy. Tervahaudan vallia taustalla, pohjoiseen.

Tervahaudan keskuskuoppa, pohjoiseen

12 HAAPAVESI LINTUKAARTO

Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7106228 E: 403779 Z: 110

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2025 inventointi

Etäisyys linjasta: 16 m (linjan keskipiste - kohteen lähin kohta)

Sijainti: Paikka sijaitsee Haapaveden kirkosta 18,2 km länteen.
Huomiot: Paikalla on tavanomainen tervahauta, vallit ja laakea keskuskuoppa, halkaisija 10 m, halssi lounaaseen. Ehjä. Nuorta tiheikköistä sekametsää. Hauta sijaitsee 16 m suunnitellun voimajohtolinjan linjan pohjoispuolella.

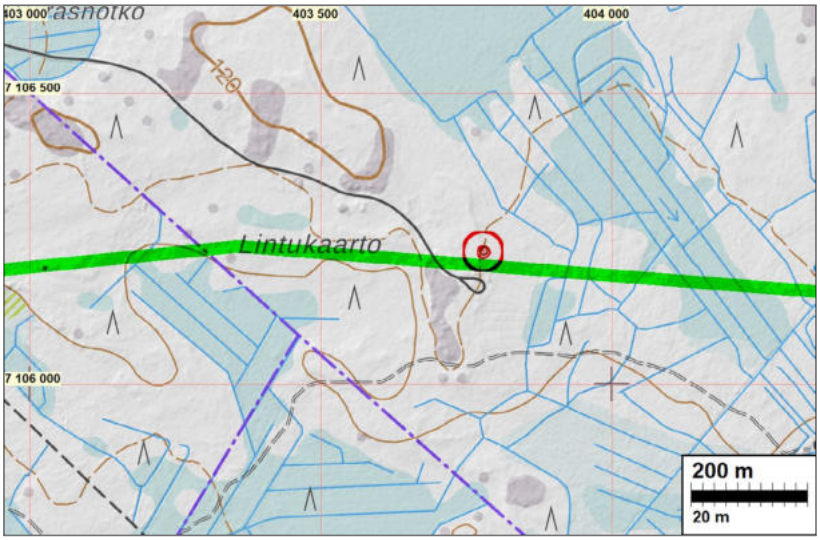

Linja vihreällä

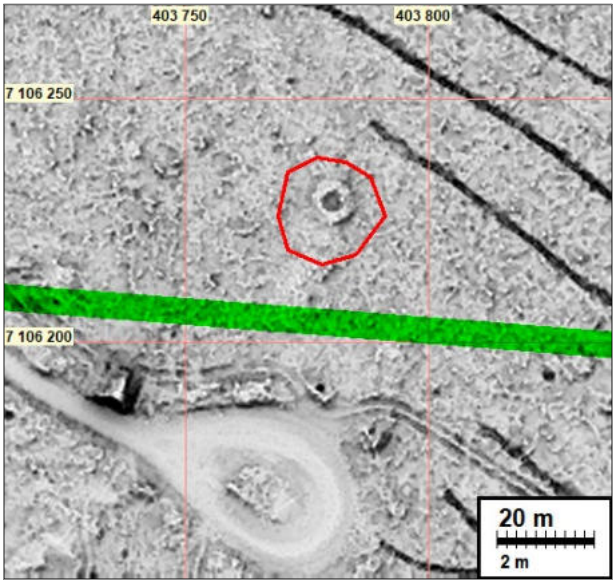

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Tervahaudan vallia (missä lapio) itään.

13 NIVALA VENÄLÄISKAARTO

Mjtunnus: uusi

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7103639 E: 411776 Z: 128

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2025 inventointi

Etäisyys linjasta: 70 m (linjan keskipiste - kohteen lähin kohta)

Sijainti: Paikka sijaitsee Nivalan kirkosta 17,5 km koilliseen.
Huomiot: Paikalla on tervahauta, halkaisija 17 m, halssi kaakkoon. Ehjä. Pusikkoinen. Suometsää – tiheää sekametsää.
Hauta sijaitsee 70 m suunnitellusta voimajohtolinjasta pohjoiseen.

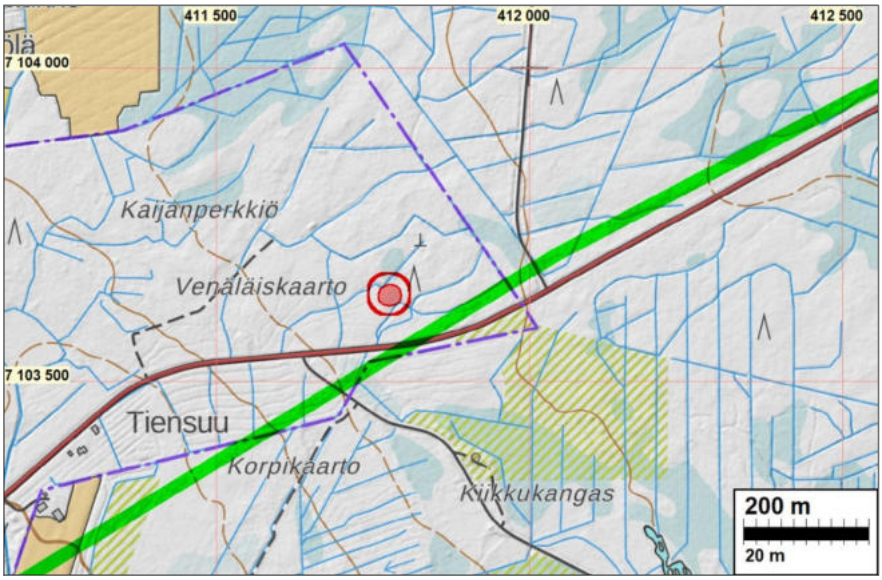

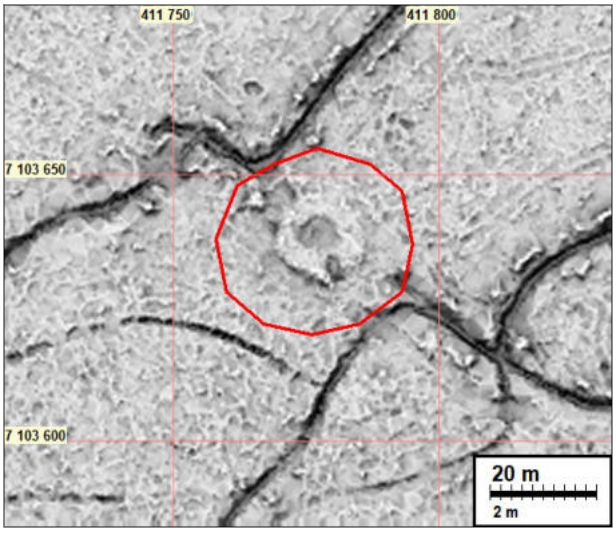

5 p laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin visualisointi

Tervahauta heinikon ja pusikon peittämänä, yllä vallia heinikossa koilliseen, alla vallia – lapio vallin päällä.